

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na mimoriadne rokovanie HSR SR
Dňa 14. októbra 2024

č. 2)

Stanovisko k Národnému strednodobému fiškálno-štrukturálnemu plánu (MTP)

Všeobecne k návrhu:

Na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky predkladá predmetný materiál Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ktoré v predkladacej správe uvádza, že **Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán SR na roky 2025–2028 predstavuje viacročný rozpočtový rámec, ktorý má zabezpečiť súlad s európskymi fiškálnymi pravidlami a zároveň podporiť realizáciu národných strategických priorít. Dokument predstavuje kľúčový nástroj pre dosiahnutie fiškálnej udržateľnosti a podporu hospodárskeho rastu. Definuje stratégiu a potrebu opatrení na zníženie deficitu verejných financií a stabilizáciu verejného dlhu v horizonte nasledujúcich štyroch rokov. Súčasne prezentuje záväzok vlády na realizáciu investičných projektov a reforiem zameraných na zvýšenie produktivity, konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti.**

V kontexte nedávnej reformy európskych rozpočtových pravidiel predstavuje vláda svoj Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, ktorým záväzne stanovuje trajektóriu povoleného rastu čistých verejných výdavkov a reformné a investičné priority na ďalšie štyri roky. Nové európske pravidlá majú za cieľ nastaviť také tempo konsolidácie pre najbližšie roky, aby sa dlh a deficit hospodárenia udržali pod hranicami 60 %, resp. 3 % HDP aj desať rokov po horizonte strednodobého plánu. V dôsledku toho musí Slovensko, ako krajina výrazne čeliaca demografickému tlaku populácie, už do niekoľkých rokov dosiahnuť rozpočtovú pozíciu blízko vyrovnaného hospodárenia. Tým sa vytvorí priestor na absorbovanie budúcich nákladov starnutia populácie, aby dlh ani deficit stanovené referenčné úrovne následne nepresiahol. S cieľom zjednodušiť európske rozpočtové pravidlá a posilniť ich proti-cyklickosť sa zavádzajú na dosiahnutie týchto cieľov každoročné limity na rast čistých výdavkov, ako jediný záväzný operatívny nástroj, ktorého plnenie sa následne bude vyžadovať.

Vláda v strednodobom pláne stanovuje do roku 2028 maximálny rast čistých výdavkov, ktorý má viesť k postupnému poklesu deficitu približne o 1 % HDP ročne a k stabilizácii vývoja verejného dlhu. Vláda sa rozhodla prijať ambicióznejší 4-ročný konsolidačný plán v kontexte svojho cieľa stabilizovať dlh už do konca volebného obdobia. Do roku 2028 strednodobý plán cieľ celkový pokles deficitu k 2 % HDP, kedy by už mal dlh v pomere k HDP začať medziročne klesať. Maximálny rast čistých výdavkov do roku 2028 je na úrovni 8,1 % V nasledujúcich rokoch budú v jednotlivých návrhoch rozpočtu špecifikované opatrenia na naplnenie týchto cieľov.

Už aktuálny strednodobý plán špecifikuje približne tretinu potrebnej konsolidácie zo svojho 4-ročného horizontu. Na naplnenie celého strednodobého plánu je potrebné do roku 2028 prijať konsolidačné opatrenia v objeme 4,4 % HDP, teda 7 miliárd eur. Vláda zatiaľ prijala opatrenia v čistom objeme 1,4 % HDP na prvý rok. Ide najmä o reformu sadzieb DPH, zvýšenie korporátnej dane pre veľké podniky, zvýšenie sektorových daní v regulovaných odvetviach, či zacielenie sociálnych výdavkov na nízkopříjmových obyvateľov. Väčší konsolidačný balíček zároveň kryje niektoré nové výdavky najmä v sociálnej oblasti a tiež umožňuje vytvorenie rezervy na nepredvídaný vývoj. Zvyšné konsolidačné opatrenia na horizonte plánu pre roky 2026 až 2028 budú postupne špecifikované v ďalších návrhoch rozpočtových plánov v nasledujúcich rokoch, aj v nadväznosti na aktualizáciu makro-ekonomického a rozpočtového vývoja.

V strednodobom pláne vláda predstavuje plánované a realizované reformy a investície naprieč kľúčovými štrukturálnymi oblasťami, ktoré prispievajú k naplneniu spoločných priorít EÚ a špecifických odporúčaní

pre Slovensko. Opatrenia v oblasti spravodlivej zelenej transformácie sa sústreďujú najmä na diverzifikáciu energetických zdrojov, zvýšenie energetickej bezpečnosti a zníženie závislosti na fosílnych palivách. Ďalšie kľúčové iniciatívy zahŕňajú investície do obnoviteľných zdrojov energie, modernizácie nízkoemisnej železničnej infraštruktúry a udržateľnej dopravy. Reformy cielia aj zlepšenie prístupu k vzdelávaniu, podpory znevýhodnených skupín a riešenia energetickej chudoby. V rámci prechodu na digitálnu spoločnosť sa prijímajú opatrenia na podporu inovácií, výskumu a vývoja či zlepšenie digitálnej infraštruktúry. Medzi prioritné oblasti patrí aj modernizácia administratívy a verejnej správy. Výrazný objem obranných investícií zlepší pripravenosť ozbrojených síl.

Prvý Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovenskej republiky na roky 2025 až 2028 vychádza z makroekonomických a daňových prognóz zo septembra a októbra 2024, ktoré boli schválené Výbormi pre makroekonomické a daňové prognózy. Členom oboch výborov je aj nezávislá fiškálna inštitúcia Rada pre rozpočtovú zodpovednosť.

Po schválení vládou SR sa Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovenskej republiky na roky 2025-2028 prerokuje v Národnej rade Slovenskej republiky. Európska komisia by mala poskytnúť hodnotenie strednodobého rozpočtového plánu SR do 6 týždňov od jeho prijatia.

Stanovisko AZZZ SR :

S ohľadom na potrebu detailného oboznámenia sa s predmetným materiálom a časový priestor na finalizáciu stanoviska AZZZ SR od doručenia materiálu, zaujme AZZZ SR definitívne stanovisko k nemu priamo na mimoriadnom rokovaní HSR SR.

Záver :

S ohľadom na uvedené ako aj s ohľadom na krátkosť času na pripomienkovanie materiálu od doručenia jeho finálnej verzie, AZZZ SR definitívne stanovisko v predmetnej veci zaujme priamo na mimoriadnom zasadnutí HSR SR.